ΠΛΗΡΩΜΕΝΟ ΤΕΛΟΣ
Ταχ. Γραφείο
Κ.Δ.Α.
Αριθμός Άδειας
01-4943

PRESS POST
X+5
PRESS POST

ΕΛΤΑ
Hellenic Post

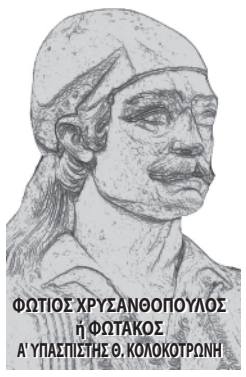

Μαγούλιανα

www.magouliana.gr
www.fb.com/magouliana
www.twitter.com/magouliana

ΤΡΙΜΗΝΙΑΙΑ ΠΕΡΙΟΔΙΚΗ ΕΚΔΟΣΗ ΤΟΥ ΠΑΝΕΛΛΗΝΙΟΥ ΣΥΛΛΟΓΟΥ ΜΑΓΟΥΛΙΑΝΙΤΩΝ • ΤΕΥΧΟΣ 99 • ΙΟΥΛΙΟΣ-ΑΥΓΟΥΣΤΟΣ-ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΣ 2021

Νέο Δ.Σ, Νέα πρόσωπα, Νέα διάθεση

Υλοποίηση εκκρεμοτήτων έως το καλοκαίρι με παράλληλες δράσεις για τις νέες προτάσεις και ιδέες που φέρνουν τα νέα μέλη. ➥ΣΕΛ.2

Υδροηλεκτρικό & φωτοβολταϊκό στον Λούσιο;

Νεώτερα για τις εξελίξεις στο θέμα ενέργειας, ➥ ΣΕΛ.3

Σάκοι, Δισάκια και τρουβάδες

Εκθεση στα Μαγούλιανα με παρουσίαση υπέροχων υφαντών καθημερινής χρήσης. Της **Νίκης Γόντικα-Χονδρού** ➥ ΣΕΛ.5-6

Ο Ναός της Κοίμησης της Θεοτόκου στα Μαγούλιανα

Ιστορικά στοιχεία για την εκκλησία της Κοίμησης της Θεοτόκου, καθώς και περιουσιακά και πληθυσμιακά δεδομένα για τα Μαγούλιανα. Από την σελίδα του facebook: **«Περιοδικό Γαρζενίκος»** ➥ ΣΕΛ.6

ΜΕΡΟΜΗΝΙΑ

Όπως και τα προηγούμενα χρόνια δημοσιεύουμε τα μερομήνια για τον προσεχή χρόνο. Την προηγούμενη χρονιά έπεσαν μέσα 100%. Μένει να δούμε και φέτος. Το ημερολόγιο ξεκινά από το Σεπτέμβρη του 2021 και τελειώνει τον Αύγουστο του 2022.

- **Σεπτέμβριος:** Ξαστεριά αρκετή, χωρίς ιδιαίτερες βροχοπτώσεις και με κάποιες δροσερές μέρες προς το τελευταίο δεκαήμερο.
- **Οκτώβριος:** Γενικά ζεστός μήνας αλλά και βροχερός.
- **Νοέμβριος:** Το πρώτο δεκαήμερο θα είναι πολύ καλό, μετά θα υπάρξει πτώση της θερμοκρασίας και θα είναι βροχερός στο τέλος του.
- **Δεκέμβριος:** Καλός καιρός το πρώτο δεκαήμερο. Στα μέσα θα πέσουν αρκετές βροχές και προς το τέλος του θα είναι κρύος.
- **Ιανουάριος:** Πολλά χιόνια στο τέλος του μήνα.
- **Φεβρουάριος:** Θα είναι αρκετά άστατος, με νότια κυρίως, αρκετό χιόνι αλλά και παγωνιά στο τέλος του.
- **Μάρτιος:** Ο μισός μήνας θα έχει ξαστεριά και προς το τέλος του θα είχε παγωνιά και χιόνι.
- **Απρίλιος:** Γενικά κρύος μήνας με βοριά και πιθανό χιόνι.
- **Μάϊος:** Ο Μάης θα είναι ζεστός μήνας για την εποχή του και μόνο στο τέλος θα έχουμε πολλές βροχές και θα είναι κάπως δροσερός.
- **Ιούνιος:** Αρκετά Ζεστός με λίγες βροχές προς το τέλος του.
- **Ιούλιος:** Γενικά θα είναι ζεστός μήνας με εξαίρεση κάποιες βροχές προς το 2ο δεκαήμερο και με κάποια αίσθηση δροσιάς
- **Αύγουστος:** Ζεστός το πρώτο 10ημερο. Τις μέρες της Παναγίας θα είναι βροχερός και στο τέλος του δροσερός.

Έχει ακόμα μέλλον η ανασυγκρότηση της υπαίθρου

Πάνε σχεδόν δύο χρόνια από όταν άνοιξε ξανά το καφενείο και ο ξενώνας στην πλατεία του χωριού. Το εγχείρημα δεν έμοιαζε καθόλου εύκολο, αλλά το αποτέλεσμα δικαίωσε την Μαρία Μπουρνά και τον σύζυγό της Χρήστο. Δυο χρόνια μετά, το σημαντικότερο πρόβλημα που αντιμετωπίζουν όπως μας αποκαλύπτουν είναι η εύρεση ανθρώπινου δυναμικού ώστε να δουλέψει άρτια το κατάστημα και να έχει ζωή και το χωριό. Ακόμα βρίσκονται σε αναζήτηση ανθρώπου που θα δουλεύει μόνιμα το κατάστημα.

Είναι φανερό ότι η ελληνική ύπαιθρος έχει περιέλθει σε ένα φαύλο κύκλο, καθώς η μαζική φυγή προς τα αστικά κέντρα από τη δεκαετία του 1950 σήμανε και αντίστροφη μέτρηση για μια σειρά προβλημάτων. Από την μια οι αυξημένες ανάγκες στέγασης στα αστικά κέντρα προκάλεσε δόμηση χωρίς ουσιαστικό σχέδιο, απουσία βασικών υποδομών μεταφορών, διαχείρισης υδάτων, αλλά και πρασίνου δημιουργώντας πόλεις που ήταν μαθηματικά βέβαιο ότι θα έκαναν τη ζωή όλο και πιο δύσκολη στις επόμενες γενιές. Φτάσαμε να χάνονται και πολλές ανθρώπινες ζωές μάλιστα τα τελευταία για όλους τους παραπάνω λόγους.

Από την άλλη πλευρά η ύπαιθρος στενάζει από τα δικά της προβλήματα. Η σταδιακή έλλειψη εργατικών χεριών απαξίωσε σταδιακά τη γεωργική παραγωγή, η οποία τα τελευταία χρόνια ουσιαστικά στηρίζεται σε αλλοδαπούς εργάτες γης.

Άλλη μια χρονιά που κεραστήκαμε... καφέ σκέτο. Λέτε να φάμε γλυκό κερασάκι το 2022;

Μια ανάσα ελπίδας έδωσε τα τελευταία χρόνια ο χειμερινός και εναλλακτικός τουρισμός. Αλλά όσο μεγαλώνει το Αρκαδικό τουριστικό προϊόν, τόσο γινόμαστε αντιμέτωποι με το πρόβλημα της στελέχωσης. Την επόμενη χρονιά όπως φαίνεται θα ξεκινήσει να λειτουργεί το ξενοδοχείο 5 αστέρων στο παλιό Σανατόριο, θα δρομολογηθεί η μίσθωση του κτιρίου του Αγίου Ανδρέα για ξενοδοχειακή μονάδα και θα ξεκινήσει τη λειτουργία του το Moreas Peak Lodge από τον Κωνσταντίνο Ζούβελο. Οι ανάγκες φαίνεται ότι ολοένα θα μεγαλώνουν και η εξίσωση πρέπει κάπως να λυθεί.

Η επιστροφή στην επαρχία στην πράξη μόνο εύκολη δεν φαίνεται να είναι, όσο και αν τα κίνητρα αυξάνονται.

Το φετινό καλοκαίρι είχε... λίγο απ' όλα

Στο μενού δεν υπήρχαν εκδηλώσεις ανάλογες των προηγούμενων χρόνων, ο σύλλογος είχε ρίξει το βάρος στη διενέργεια Γ.Σ και εκλογών στα Μαγούλιανα.

Οι πιο μικροί Μαγουλιανίτες διασκέδασαν με τους δικούς τους τρόπους στην παιδική χαρά, στο σφαιριστήριο, αλλά και με την παράσταση κουκλοθέατρου στις 14 Αυγούστου. Οι μεγαλύτεροι απόλαυσαν την υπεραρκετή δροσιά του πλατάνου έως αργά τα βράδια της 14ης και 15ης Αυγούστου, όπου το καφενείο είχε μουσικές βραδιές παραδοσιακής μουσικής με DJ.

Ο εορτασμός της Παναγίας τιμήθηκε με κάθε λαμπρότητα. Η έκθεση στο Σχολείο-Μουσείο με επιμέλειας την Νίκης Γόντικα μας ταξίδεψε στο παρελθόν και αρκετοί θαύμασαν την έρευνα της αλλά και ξεναγήθηκαν στους χώρους του μουσείου τις ώρες λειτουργίας του.

Περισσότερες λεπτομέρειες θα διαβάσουμε στις ΣΕΛ 3-5

Βίντεο Drone με τα Μαγούλιανα έκανε τον γύρο του διαδικτύου

Μεγάλη απήχηση είχε στο διαδίκτυο το video drone που ανέβασε η σελίδα στο youtube Travel Inspiration. Έτσι μεγάλα ειδησεογραφικά site όπως: skai.gr, news247.gr, iefimerida.gr, mixanitouxronou.gr και πάρα πολλά άλλα, έκαναν παρουσίαση του χωριού μας συνοδεία του όμορφου βίντεο.

Μάλιστα στο αφιέρωμα της ιστοσελίδας με ιστορικά αφιερώματα «Μηχανής του Χρόνου» γίνεται αναφορά και στην επανάσταση του 1821, αναφέροντας χαρακτηριστικά ότι τα Μαγούλιανα ήταν ένα χωρίο που οι Τούρκοι το έτρεμαν καθώς οι ντόπιοι πέρα από την σημαντική οικονομική και στρατιωτική δύναμη που διέθεταν (στο προηγούμενο τεύχος είχαμε γράψει για το ανεξάρτητο στρατιωτικό σώμα των Μαριολοπουλαίων), είχαν κερδίσει την φήμη των «καλύτερων τουφεκιών του Μοριά».

Οικονομική ενίσχυση – συνδρομές για τον σύλλογο και την εφημερίδα!

Στο ταμείο κάθε τράπεζας σ' όλο τον κόσμο, από το σπίτι σας ή το γραφείο, μπορείτε να καταθέσετε την ενίσχυσή σας απλά, γρήγορα, αξιόπιστα.
Στην τραπεζική συναλλαγή προσθέσετε το ονοματεπώνυμό σας. ΔΙΚΤΥΟ ΝΕΟ ΤΑΧΥΔΡΟΜΙΚΟ ΤΑΜΙΕΥΤΗΡΙΟ – EUROBANK
Κωδικός IBAN: **GR6102606300000020200838001** ΠΑΝΕΛΛΗΝΙΟΣ ΣΥΛΛΟΓΟΣ ΜΑΓΟΥΛΙΑΝΙΤΩΝ

Λαχειοφόρος - Μπλουζάκια - Καπέλα

Ο σύλλογος πραγματοποίησε την καθιερωμένη λαχειοφόρο του και φέτος για την ενίσχυση των δράσεων του και την κάλυψη των λειτουργικών εξόδων. Ευχαριστούμε ιδιαίτερα όσους βοήθησαν χρηματικά και τους συμπατριώτες μας που πρόσφεραν δώρα: **Τρύφωνας Τζαβάρας, Θανάσης Κανελλόπουλος, Παντελής Κόλλιας, Κώστας Ζούβελος, Νότα Κόλλια.**

Την ημέρα της Γ.Σ όσο και τις επόμενες έγινε διάθεση των κοντομάνικων μπλουζών που κυκλοφόρησε ο σύλλογος πέρυσι και επανατυπώθηκαν, αλλά και καπέλων στο ίδιο χρώμα και σχέδιο, τα όποια διατέθηκαν σε τιμή λίγο μεγαλύτερη από το κόστος τους και «εξαφανίστηκαν» πολύ γρήγορα.

Ανάπλαση προαύλιου χώρου της Παναγίας

Ολοκληρώθηκε η διαμόρφωση του περιβάλλοντος χώρου του Ι.Ν Κοίμησης της Θεοτόκου. Το εκκλησιαστικό συμβούλιο αποφασισμένο να αναδείξει τον χώρο προχώρησε στη δαπάνη για την δημιουργία πέτρινων διαδρόμων και διαβαθμίσεων. Επίσης έγινε πλακόστρωση στα υπάρχοντα πεζούλια γύρω από την είσοδό του ναού. Μένει μόνο η διαμόρφωση με καλλωπιστικά φυτά και ο φωτισμός του χώρου και της εκκλησίας. Τέλος σε συνεργασία με τον Σύλλογο τοποθετήθηκαν ενημερωτικές πινακίδες στην είσοδο του ναού όπως επίσης και στην είσοδο του Αγίου Δημητρίου.

Εκκλησιασμοί

Δεν έλειψαν καθόλου και φέτος οι εκκλησιασμοί στις εκκλησίες και τα εξωκλήσια του χωριού μας. Ο αεικίνητος πάτερ Εμμανουήλ φρόντισε να λειτουργήσουν όλα τα ξωκλήσια και οι εκκλησίες μας τις μεγάλες εορτές και φέτος. Έτσι λειτούργησε εκτός του Αγιάννη και τη Παναγίας επίσης: ο Άγιος Δημήτρης, η Αγία Παρασκευή, ο Άγιος Γεώργιος, η Παναγία στο Πετροβούνι και δύο φορές οι Άγιοι Πάντες, μια στην εορτή τους και μια του Αγίου Μάμαντος με συν-λειτουργία του εφημέριου του Βαλτεσινίκου, παπα-Θέμη και παρουσία αρκετών Βαλτεσινιωτών. Μόνο στον ΑηΛιά δεν καταφέραμε να πάμε λόγω της απαγόρευσης μετακινήσεων στα δάση λόγω των πυρκαγιών.

Νέο Δ.Σ, Νέα πρόσωπα, Νέα διάθεση

Δραστική ήταν η αλλαγή στο Δ.Σ του Πανελλήνιου Συλλόγου Μαγουλιανιτών με αρκετά νέα πρόσωπα. Τρεις έμειναν τέσσερις ήρθαν. Παλιοί -Καινούργιοι σημειώσατε 2. Βέβαια όσοι αποχώρησαν δήλωσαν παρόν σε όποια βοήθεια χρειαστεί ο σύλλογος. Το νέο Δ.Σ καλείται καταρχήν να επικαιροποιήσει και να υλοποιήσει στην πράξη σκέψεις και αποφάσεις του προηγούμενου, που κυρίως λόγω της πανδημίας δεν προχώρησαν γρήγορα.

Το πρώτο στοίχημα λοιπόν είναι η υλοποίηση αυτών των εκκρεμοτήτων έως το καλοκαίρι με παράλληλες δράσεις για τις νέες προτάσεις και ιδέες που φέρνουν τα νέα μέλη. Φυσικά καθοριστικός παράγοντας για την πορεία των δράσεων είναι το οικονομικό σκέλος και η ανάλογη στήριξη από τα μέλη. Δέσμευση όλων όμως ήταν ότι ακόμη και με προσωπική εργασία, όπου αυτή χρειαστεί, θα προσπαθήσουμε να ανεβάσουμε τον πήχη ψηλότερα. Θα σας κρατάμε ενήμερους!

Μετά την Εκλογο-απολογιστική Γενική Συνέλευση του συλλόγου μας, στις 14 Αυγούστου, έγινε και η συγκρότηση σε σώμα του νέου Δ.Σ την 16/8 ως εξής:

Πρόεδρος: **Άγγελος Αλεξόπουλος**
Αντιπρόεδρος: **Αγγελική Κοσιαβέλου**
Γραμματέας: **Θοδωρής Παπακονδύλης**
Ταμίας: **Δημήτρης Βούλγαρης**
Σύμβουλος Δημοσίων Σχέσεων: **Πάνος Σπ. Κανελλόπουλος**
Μέλος: **Θάνος Ανδριόπουλος**
Μέλος: **Βασίλης Πετρόπουλος**
Αναπληρωματικά Μέλη:
Θανάσης Αντ. Αλεξόπουλος
Μαρία Κ. Βούλγαρη.

Απογραφή 2021

ΣΤις επόμενες ημέρες προγραμματίζεται να πραγματοποιηθεί η Απογραφή πληθυσμού από την ΕΛΣΤΑΤ. Αυτή τη φορά θα ξεκινήσει η αυτό-απογραφή ηλεκτρονικά με κωδικό που θα αφήσει ο απογραφέας σε κάθε σπίτι. Σε περίπτωση που κάποια άτομα δεν είναι εξοικειωμένα θα γίνει και απογραφή με την μέθοδο που γνωρίσουμε από τα προηγούμενα χρόνια. Άρα δεν θα γίνει Απογραφή μια Κυριακή του έτους όπως γινόταν στο παρελθόν, έτσι δεν θα χρειαστεί να γίνουν μετακινήσεις από όσους επιθυμούν να απογραφούν στα Μαγούλιανα.

Ο σύλλογος δίνει ισχυρή σύσταση να απογραφούμε όσοι περισσότεροι μπορούμε στα Μαγούλιανα, καθώς η απογραφή παίζει τον καίριο ρόλο σε τι πόρους θα διαθέσει το κράτος στην τοπική αυτοδιοίκηση. Αφού έχει προηγηθεί η απογραφή κτιρίων καλό θα ήταν να απογραφούμε με βάση την οικία που διαθέτει ο καθένας στα Μαγούλιανα.

Για περισσότερες πληροφορίες θα υπάρξει σχετική επικοινωνία αλλά μπορεί να υπάρξει επικοινωνία από τους ενδιαφερόμενους με τον Κοινοτάρχη και με τον Σύλλογο.

Επισκευή στέγης στο Πετροβούνι

Σε μία ακόμη ενέργεια εντός του καλοκαιριού προχώρησε το εκκλησιαστικό συμβούλιο, ολοκληρώνοντας τη αποκατάσταση της στέγης στον Ι.Ν. Γέννησης της Θεοτόκου στο Πετροβούνι. Πιο συγκεκριμένα αλλάχτηκε όλη η στέγη και τοποθετήθηκαν νέα κεραμίδια εναρμονισμένα με τα ήδη υπάρχοντα. Επίσης τοποθετήθηκαν υδρορροές για αποφυγή παρείσφρησης υγρασίας όπως είχε παρατηρηθεί κατά το παρελθόν.

Δωρεά στην Κοινότητα

Με δαπάνη του συμπατριώτη μας **Νικήτα Καλομοίρη** ολοκληρώθηκε η αποκατάσταση πέτρινου μαντρότοιχου γύρω από τον πλάτανο στην κεντρική πλατεία. Το προστατευτικό πεζούλι είχε υποστεί ζημιά από την ανάπτυξη του πλατάνου και η πρωτοβουλία του βοήθησε στην ανάδειξη της αρτιότητας και του φυσικού τοπίου της πλατείας μας.

❑ Επίσης με προσωπική εργασία του **Νίκου Κωστολιά** και μέριμνα του Κοινοτάρχη βάφτηκε η πινακίδα του παλιού Δημοτικού Σχολείου.

ΚΟΙΝΩΝΙΚΑ

- Ο **Παναγιώτης Ζούβελος** και η **Χριστίνα Ασκιάν** παντρεύτηκαν στην Νέα Φιλαδέλφεια.
- Η **Δήμητρα Ρηγοπούλου** και ο **Παναγιώτης Κούτρας** παντρεύτηκαν στην Αθήνα.
- **Ο Άγγελος Μαρ. Μπουρνάς** και η **Αναστασία Δαλιάκα** παντρεύτηκαν στην Θεσσαλονίκη.
- Ο **Κώστας Πισκοπάνης** και η **Ειρήνη Σουμελά** απέκτησαν αγοράκι.
- Η **Ρένια Τριβιζαδάκη** και ο **Κώστας Σταματόπουλος** απέκτησαν κοριτσάκι.
- Ο **Βασίλης Αλεξάνδρης** και η **Αναστασία Λιαροπούλου** βάπτισαν τα παιδιά τους **Μαρία**, **Αθανασία** και **Λάμπρο** στον Ι.Ν Γέννησης της Θεοτόκου στο Πετροβούνι.
- Ο **Λευτέρης Μπουρτζλής** και η συζυγός του **Ελένη Μανουσογιαννάκη** βάπτισαν την κόρη τους **Ανδριάννα** στον Ι.Ν Τιμίου Προδρόμου Μαγουλιάνων.
- Ο **Ιάσωνας Μηλιώνης** και η **Νάντια Κοναρή** βάπτισαν τον γιό τους **Αλέξανδρο-Σωτήριο**.
- Η **Εύα Κρητικάκη** πέτυχε στη σχολή Μηχανολόγων & Αεροναυπηγών Μηχανικών στην Πάτρα.
- Η **Τρισεύγενη Πολίτη** απεβίωσε στην Αθήνα και ετάφη στα Μαγούλιανα.
- Ο **Σπύρος Κανελλόπουλος** απεβίωσε στην Αθήνα και ετάφη στο Κοιμητήριο Ζωγράφου.
- **Η Βαρβάρα Δημοπούλου** απεβίωσε σε ηλικία 95 ετών στην Αθήνα και ετάφη στα Μαγούλιανα.
- Ο **Σπύρος Π. Κοσιάβελος** απεβίωσε και ετάφη στην Ροβιάτα Αμαλιάδας.
- Η **Ελισάβετ Παλαμίδη** απεβίωσε στη Αθήνα και ετάφη στα Μαγούλιανα.

✷Οφείλουμε να επαινέσουμε όσους αποφασίζουν να κάνουν το μυστήριό τους στα Μαγούλιανα καθώς δίνουν ζωή στο χωριό, αλλά και τους επαγγελματίες που δραστηριοποιούνται στο χωριό μας.

✷Παρακαλούμε όπως μας ενημερώνετε για κοινωνικά γεγονότα καθώς η ενημέρωσή μας πολλές φορές είναι ελλιπής και ενημερωνόμαστε από το διαδίκτυο ρωτώντας γνωστούς.

ΕΙΣΦΟΡΕΣ- ΣΥΝΔΡΟΜΕΣ

- **Λιλή Καλομοίρη** 200 ευρώ
- **Βούλα Ζουβέλου** 50 ευρώ
- **Ελένη Καραμάνη** 50 ευρώ
- **Βίκυ Κανελλοπούλου** 50 ευρώ
- **Ανδρέας Κανελλόπουλος** 50 ευρώ
- **Ανθούλα Ζουβέλου** 50 ευρώ
- **Κοσιαβέλου Κυριακή** 100 ευρώ
- **Φούκας Νικόλαος** 50 ευρώ
- **Αλεξόπουλος Αλέξης** 50 ευρώ
- **Κοσιαβέλου Κωνσταντίνα** 50 ευρώ
- **Ηλιοπούλου Μαρία** 40 ευρώ
- **Κόλλια Νότα** 50 ευρώ
- **Λαμπούσης Ηλίας** 30 ευρώ
- **Λαμπούση Κανέλλα** 20 ευρώ
- **Κανελλόπουλος Κωνσταντίνος** 50
- **Δουλουγέρης Θ. Ηλίας** 20 ευρώ
- **Καζέρου Ανδρονίκη** 20 ευρώ
- **Γόντικα Νίκη** 50 ευρώ

❐ Το Εκκλησιαστικό Συμβούλιο ευχαριστεί ιδιαίτερα την **Ελένη Κονδύλη** και τον σύζυγό της **Νικόλαο Γαλανόπουλο** για την προσφορά του ποσού των 250 ευρώ για την κάλυψη των αναγκών της Παναγίας μας.

Η θεία των λουλουδιών

Έφυγε και η θεία Τρίκω, αλλά πως να σβήσουν τόσες λουλουδιασμένες εικόνες στα μάτια ενός παιδιού. Αναμνήσεις με καλλωπιστικά φυτά φυτεμένα με τάξη σε γλάστρες, σε τενεκέδες, στον κήπο, στο μπαλκόνι. Δεν υπήρχε γωνιά στο σπίτι της Μπάρτζελης που να μην είχε λουλούδια.

Το πάθος της θείας -Τρισεύγενη ήταν το όνομά της- με τα φυτά ήταν η ζωής της.

Ήταν αρχές της δεκαετίας του '70, όταν έφτανε στο λουλουδιασμένο σπίτι στο χωριό με το υπεραστικό ΚΤΕΛ, κύριο συγκοινωνιακό μέσο για μετακινήσεις τα χρόνια εκείνα. Στην Τρίπολη έπαιρνε το τοπικό λεωφορείο. Τότε, αν δεν είχες αυτοκίνητο, ήθελες μια μέρα δρόμο να φτάσεις από το θυρωρείο της οδού Σπετσών 1, στα Μαγούλιανα.

Μπορεί τα χρόνια εκείνα να ήταν άλλες οι προτεραιότητες των ανθρώπων του χωριού που κατέφθαναν στα πατρικά τους για να περάσουν το καλοκαίρι, και η ενασχόληση με τα λουλούδια ήταν περιττή πολυτέλεια. Ειδικά όταν δεν διέθετες δικό σου μεταφορικό μέσο. Η θεία όμως δεν έκανε τέτοιους υπολογισμούς.

Στις χειραποσκευές της πάντα βρίσκονταν ρίζες ξεχωριστών λουλουδιών και σπόροι. Στο χωριό, στον μικρό λουλουδιασμένο παράδεισο, έρχονταν τακτικά το καλοκαίρι. Εμείς απλά φροντίζαμε να τα ποτίζουμε όταν έλειπε.

Γράφοντας τούτες τις σειρές ξυπνούν μέσα μου θύμησες. Το διπλανό σπίτι (του Αδάμη) είχε γκρεμιστεί και διαμορφώθηκε σε κήπο. Η θεία φρόντιζε τα λουλούδια, ο θείος τον λαχανόκηπο και το αμπέλι. Προφανώς έτσι ήταν συμφωνημένα. Τελικά ζήτημα χρόνου ήταν να γίνουν όλα μια πανδαισία χρωμάτων. Το σπίτι των λουλουδιών έκρυβε πολύ μεράκι και αγάπη. Ήταν ντυμένο με φωτεινά χρώματα.

Π.

Τριμηνιαία Περιοδική έκδοση
ΤΑ ΜΑΓΟΥΛΙΑΝΑ
ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ ΤΩΝ ΑΠΑΝΤΑΧΟΥ ΜΑΓΟΥΛΙΑΝΙΤΩΝ
ΚΩΔΙΚΟΣ: 01-4943
ΙΔΙΟΚΤΗΤΗΣ
ΠΑΝΕΛΛΗΝΙΟΣ ΣΥΛΛΟΓΟΣ ΜΑΓΟΥΛΙΑΝΙΤΩΝ
ΓΡΑΦΕΙΑ:
ΧΑΛΚΟΚΟΝΔΥΛΗ 37(3ος Οροφος)
104 32 ΑΘΗΝΑ
Ηλεκτρονική διεύθυνση:
magouliana@gmail.com
Υπεύθυνος έκδοσης:
Άγγελος Α. Αλεξόπουλος
Υπεύθυνος Σύνταξης
Συντακτική ομάδα
Επικοινωνία με τα μέλη και τους συνδρομητές:
Άγγελος Αλεξόπουλος 690.750.6314
Αγγελική Κοσιαβέλου 697.201.9335
Θοδωρής Παπακονδύλης 698.175.6177
Δημήτρης Βούλγαρης 697.786.6518
Πάνος Σ. Κανελλόπουλος 693.936.8857
Θάνος Ανδριόπουλος 694.461.5162
Βασίλης Πετρόπουλος 698.070.1051
Ηλεκτρονική σελιδοποίηση:
Μαίρη Γασπαράκη
ΤΥΠΟΙΣ: Σταμ. Κοτσάτος & Σία Ο.Ε.
Μαρίνου Αντύπα 4, Ηλιούπολη

Καλοκαίρι στα Μαγούλιανα 2021

Φωτιές και κορονοϊός άλλαξαν το τοπίο για άλλη μια χρονιά

Άλλη μια χρονιά και άλλο ένα καλοκαίρι πέρασε με περιορισμούς, επιφυλάξεις και αποστάσεις. Προσαρμοσμένοι στις συνθήκες ευτυχώς όλα κύλησαν ομαλά χωρίς κρούσματα παρόλο το πλήθος συγχωριανών μας που επισκέφτηκε το χωρίο ιδιαίτερα τη βδομάδα του δεκαπενταύγουστου. Αρκετοί ήταν εκείνοι που απέφυγαν τις επισκέψεις στα δυο καταστήματα του χωρίου μας φοβούμενοι συνωστισμό αλλά όλα κύλησαν φυσιολογικά με τις ανάγκες αποστάσεις. Το ποσοστό εμβολιασμού ηλικιωμένων συμπατριωτών μας ήταν αρκετά μεγάλο πράγμα που βοήθησε να ξεπεραστούν και οι φόβοι που υπήρχαν πέρυσι.

Ανησυχία και Πρόληψη

Βέβαια δεν έλειπε η ανησυχία και ο προβληματισμός για τις φωτιές στην Κάτω Γορτυνία λίγες μέρες πριν της Παναγίας. Ο φόβος για επέκταση στο Μαίναλο ή για το ξέσπασμα μιας νέας ήταν έντονος αλλά και η κάπνα που μας επισκεπτόταν συχνά πυκνά και έκανε την ατμόσφαιρα αποπνικτική δεν βοηθούσε καθόλου.

Ο σύλλογος ακύρωσε τους περιπάτους που προγραμμάτιζε καθώς λόγω των ακραίων συνθηκών και για πρόληψη νέων πυρκαγιών δεν επιτρεπόταν η κίνηση στους δασικούς όγκους. Κάθε μέρα τζιπ του στρατού έκαναν περιπολίες.

Παράλληλα δημιουργήθηκε με ιδιωτική πρωτοβουλία μια ομάδα εθελοντών για τις ανάγκες πυροπροστασίας του Μαινάλου. Η επικοινωνία γινόταν μέσω viber. Επιλέχτηκαν σημεία κλειδιά σε δρόμους και διασταυρώσεις που διασχίζουν όλο το Μαίναλο, αλλά και σημεία με απρόσκοπτη θέα για αναγνώρισή πιθανών ύποπτων οχημάτων. Αρκετά νέα παιδιά συμμετείχαν και από το χωριό μας καλύπτοντας το κομμάτι που αφορά τα Μαγούλιανα και ιδιαίτερα πάνω από το χωρίο στη διασταύρωση για Λάστα αλλά και στο Αργυρόκαστρο.

Η Γ.Σ και οι δραστηριότητες του Συλλόγου

Στις 13 Αυγούστου το πρωί η Νίκη Γόντικα με την έκθεση που επιμελήθηκε μας ξενάγησε και μας ταξίδεψε στο παρελθόν σε ένα μεγάλο αφιέρωμα στα δισάκια, του ντορβάδες και τα σακιά. Στη σελίδα 4 και 5 είναι όλο το κείμενο της έρευνάς της και της εναρκτήριας ομιλίας της έκθεσης που πραγματοποιήθηκε στο χώρο του δημοτικού σχολείου. Η έκθεση ήταν ανοιχτή και τις απογεματινές ώρες όπως επίσης και την επόμενη μέρα, παραμονή της Παναγίας.

Την επόμενη ήμερα 14 Αυγούστου στις 11 το πρωί είχε προγραμματιστεί η Εκλογο-απολογιστική Γενική Συνέλευση ου συλλόγου. Η συνέλευση πραγματοποιήθηκε στον προαύλιο χώρο ώστε να τηρηθούν και τα απαραίτητα υγειονομικά πρωτόκολλα.

Τα πράγματα όμως δεν πήγαν όπως το απελθών Δ.Σ είχε στο μυαλό του. Το κίνητρο για την διενέργεια των εκλογών στα Μαγούλιανα, εκτός από την διενέργεια συνέλευσης σε ανοιχτό χώρο λόγω της επιδημιολογικής κατάστασης, ήταν και η αυξημένη συμμετοχή τόσο στη συνέλευση όσο και στο ψηφοδέλτιο υποψηφιοτήτων. Έως την Πέμπτη 13 Αυγούστου δεν είχαν εξασφαλιστεί τα απαιτούμενα ονόματα για την κατάρτιση ψηφοδελτίου, με τις σκέψεις για επαναληπτική Γ.Σ να φαντάζει πιά πραγματικότητα μετά από πολλά χρόνια.

Τελικά μπροστά στο γεγονός να οδηγηθεί ο σύλλογος σε αβεβαιότητα και εσωστρέφεια, ο Δημήτρης, η Αγγελική, ο Πάνος και ο Βασίλης δήλωσαν «παρόν» την κρίσιμη ώρα και το ανώτατο όργανο του Συλλόγου, η Γ.Σ ενέκρινε τις υποψηφιότητες που προέκυψαν έως εκείνη την στιγμή. Στη συνέχεια ο Θανάσης και η Μαρία δήλωσαν την επιθυμία τους να συνεισφέρουν ως αναπληρωματικά μέλη και έτσι εκλέχθηκαν οι εξής:
Διοικητικό Συμβούλιο: **Αλεξόπουλος Άγγελος, Ανδριόπουλος Θάνος, Βούλγαρης Δημήτρης, Κανελλόπουλος Σπ. Πάνος, Κοσιαβέλου Αγγελική, Παπακονδύλης Θοδωρής, Πετρόπουλος Βασίλης.**
Αναπληρωματικά μέλη: **Αλεξόπουλος Θανάσης, Βούλγαρη Μαρία,**
Ελεγκτική Επιτροπή: **Δημόπουλος Χαράλαμπος, Ζούβελος Τάσος, Λαμπούση Π. Χριστίνα.**
Τη Γενική συνέλευση προέδρευσε η Έλσα Πέτρουλα. Αφού εγκρίθηκαν οι διαδικασίες, ο απολογισμός, η απαλλαγή του προηγούμενου Δ.Σ και η εκλογή του νέου Δ.Σ. ακολούθησε διαλογική συζήτηση για τα θέματα του χωρίου, υπήρξαν ερωτήσεις αλλά και απαντήσεις από το Δ.Σ και τον Κοινοτάρχη. Τον λόγο επίσης πήραν και μέλη από το απελθών Δ.Σ τα οποία εξέφρασαν τον προβληματισμό τους, αναφέροντας ότι η μη υποψηφιότητά τους έρχεται εις ένδειξη διαμαρτυρίας για τον τρόπο που αντιμετωπίστηκε ο σύλλογος τις προηγούμενες μέρες, μέσα σε πνεύμα καταγγελιών στη δασική υπηρεσία. Τόνισαν επίσης ότι σε μια μικρή κοινότητα ανθρώπων όπως η δική μας, τέτοιες πράξεις δεν βοηθούν σε τίποτα να πάει το χωρίο μπροστά και οι τυχόν διαφωνίες πρέπει να λύνονται στη Γ.Σ. Τέλος τέθηκε το θέμα της απουσίας πολλών συμπατριωτών μας από την διαδικασία προτιμώντας τον καφέ και την δροσιά του πλατάνου λίγα μόλις μέτρα μακριά. Αυτό είναι κάτι γενικότερο που πρέπει όλους να μας προβληματίσει.

Κουκλοθέατρο και Πανηγύρι: Ναι. Αποθήκη: Όχι

Ο Σύλλογος είχε προγραμματίσει παράσταση κουκλοθέατρου το βράδυ της 14ης Αυγούστου στον προαύλιο χώρο του μνημείου του Φωτάκου. Αρκετά Μαγουλιανιτάκια διασκέδασαν παρακολουθώντας την πρώτη παράσταση κουκλοθέατρου στα Μαγούλιανα «Τα τρία Γουρουνάκια και ο κακός λύκος;» Μια διαδραστική παράσταση που παρακολουθήσαμε μικροί μεγάλοι ευχάριστα.

Με την αβεβαιότητα που υπήρχε για τα μέτρα που θα ισχύσουν τον δεκαπενταύγουστο ο προγραμματισμός των εκδηλώσεων ήταν εξίσωση δίχως προφανή λύση. Τελικά οι Νέοι πήραν την απόφαση να μην λειτουργήσει η Αποθήκη για δεύτερη συνεχόμενη χρονιά καθώς υπήρχε απαγόρευση για όρθιους καθιστώντας πρακτικά αδύνατη τη διοργάνωση του καθιερωμένου πάρτι. Σε παρόμοιο μήκος κύματος και η διοργάνωση πανηγυριού ήταν κάτι αβέβαιο. Τελικά το κατάστημα της πλατείας διοργάνωσε δύο μουσικές βραδιές με DJ, χωρίς χορούς αφού και δεν επιτρεπόταν αλλά και η διάθεση για φέτος δεν ήταν η καλύτερη. Παρόλα αυτά κρατήθηκε η παράδοση και αρκετοί συχωριανοί μας ανέβηκαν στη πλατεία και στου Ιωσήφ. Την επόμενη μέρα το πρωί η Παναγία μας «έβαλε» τα καλά της και γιόρτασε όπως και οι πολλές Μαρίες και Παναγιώτηδες που είχαν την τιμητική τους. Όλα τα σπίτια είχαν κάποιο που γιόρταζε. Η μουσική βραδιά στον πλάτανο επαναλήφθηκε.

Έχοντας μια γλυκόπικρη γεύση, οι περισσότεροι εύχονταν του χρόνου να είμαστε πρώτα από όλοι υγιείς και παρόντες αλλά με περισσότερη κανονικότητα. Οι μέρες πέρασαν χωρίς πεζοπορίες λόγω της απαγόρευσης κυκλοφορίας στα δάση για λόγους πυροπροστασίας, μόνο ο περίπατος και ο εκκλησιασμός στη Σφυρίδα έμεινε να θυμίζει κάτι από τα προηγούμενα χρόνια. Η ομορφιά και η αρμονία του χωριού αλλά και η αντάμωση με τα αγαπημένα μας πρόσωπα γέμισαν τις μπαταρίες όλων

Υδροηλεκτρικό (5,3 MW) & φωτοβολταϊκό (5,3 MW) στον Λούσιο;

Στην τελευταία συνεδρίαση του Δ.Σ Γορτυνίας ο Δήμαρχος ***Στάθης Κούλης*** *ανακοίνωσε στο σώμα ότι τελικά η ΡΑΕ απέρριψε την αίτηση για υδροηλεκτρικό στον Λούσιο ποταμό. Βέβαια περισσότερες λεπτομέρειες δεν ξέρουμε καθώς στον Λούσιο υπάρχουν 3 θέσεις προς αξιολόγηση και 2 θέσεις προς άδεια παραγωγής.*

Την ίδια ώρα στον γειτονικό μας ποταμό Μυλάοντα, ο οποίος αποτελεί μέρος πεζοπορικών διαδρομών, υπάρχουν στην ιστοσελίδα της ΡΑΕ δύο θέσεις προς αξιολόγηση στο ύψος της Βυτίνας και δύο θέσεις σε κατάσταση άδεια παραγωγής στο ύψος της Καμενίτσας.

Σε συνέχεια του ρεπορτάζ που κάναμε στο προηγούμενο τεύχος μας για το θέμα των ανεμογεννητριών, συνεχίζουμε δημοσιεύοντας την ανάρτηση του ***Γιώργου Μπουντρούκα*** *από την Trekking Hellas Αρκαδίας με θέμα τις αδειοδοτήσεις υδροηλεκτρικών στην κοιλάδα του Λούσιου ώστε να πάρουμε μια ιδέα των εξελίξεων στο θέμα της ενέργειας.*

Λούσιος - Αρκαδία

Πάνω από 20 χρόνια η Trekking Hellas Αρκαδίας υλοποιεί υπαίθριες δραστηριότητες στην περιοχή της ορεινής Αρκαδίας με κύριο αντικείμενο: τις πεζοπορίες στο όρος Μαίναλο και το ράφτινκ στα ποτάμια Λούσιο, Αλφειό και Ερύμανθο. Έτσι κάθε χρόνο μεγάλος αριθμός επισκεπτών από την Ελλάδα αλλά και από ολόκληρο τον κόσμο έρχεται στην περιοχή μας και, κάνοντας υπαίθριες δραστηριότητες, γνωρίζει τις μοναδικές φυσικές ομορφιές, την ιστορία - μυθολογία αλλά και την γαστρονομία του τόπου μας.

Σύμφωνα με τα παραπάνω, και με τις ευλογίες της ελληνικής πολιτείας αλλά κυρίως της Ε.Ε., αφού έχει επιδοτήσει και συνεχίζει να επιδοτεί ακόμα και στις μέρες μας την τοπική επιχειρηματικότητα με προγράμματα LEADER, έχει δημιουργηθεί στην ευρύτερη περιοχή ένα δίκτυο παροχής υπηρεσιών και προσφοράς τοπικών αγαθών που αποτελείται από: εταιρείες υπαίθριων δραστηριοτήτων, ξενώνες, ταβέρνες, καφετέριες, μπαρ, εργαστήρια μεταποίησης τροφίμων αλλά και πληθώρα άλλων καταστημάτων.

Χαρακτηριστικό παράδειγμα των παραπάνω είναι η πρόσφατη διοργάνωση εκδήλωσης με θέμα: Ταξίδι Εξοικείωσης (Fam trip) με διοργανωτές: τον Τουριστικό Οργανισμό Πελοποννήσου, την Ένωση Ξενοδόχων Αρκαδίας και πολλούς άλλους φορείς από τον χώρο του τουρισμού, ενώ προσκεκλημένοι ήταν: Ιταλοί tour operators, τουριστικοί δημοσιογράφοι, bloggers αλλά και η προϊσταμένη του Ε.Ο.Τ. στο Μιλάνο. Στόχος του προγράμματος ήταν η παρουσίαση των δυνατοτήτων του εναλλακτικού τουρισμού στην Αρκαδία και η συνάντηση των τουριστικών πρακτόρων με τους επιχειρηματίες της ευρύτερης περιοχής.

Το παράδοξο είναι ότι, ενώ συμβαίνουν και έχουν δρομολογηθεί εδώ και χρόνια τα παραπάνω, πολιτικοί- κυβερνητικοί φορείς εντελώς αυθαίρετα και χωρίς να ρωτήσουν, ή έστω να πληροφορήσουν την τοπική κοινωνία προωθούν στην ίδια περιοχή την «πράσινη ανάπτυξη» χορηγώντας άδειες εγκατάστασης βιομηχανικών ΑΠΕ σε μεγάλες πλέον εταιρείες πανελλήνιας εμβέλειας. Έτσι αναιρούνται: α) η προσπάθεια τόσων χρόνων για αποκεντρωμένη ανάπτυξη, β) ο κόπος και οι επενδύσεις των μικρομεσαίων επιχειρηματιών, γ) τα χρήματα των Ελλήνων και ευρωπαίων πολιτών (Προγράμματα LEADER), δ) Οι προσπάθειες του Ε.Ο.Τ. για την ανάδειξη της Ορεινής Αρκαδίας ως προορισμός Εναλλακτικού τουρισμού.

Βέβαια επωφελούνται οι μεγάλες κατασκευάστριες εταιρείες και η πολιτική εξουσία που τους κάνει τα χατίρια, αναιρώντας την στρατηγική ανάπτυξης όλων των προηγούμενων χρόνων και αδιαφορώντας για τις ευρωπαϊκές οδηγίες. Για να στηθούν οι βιομηχανικές εγκαταστάσεις των ΑΠΕ θα πρέπει να γίνουν σοβαρές περιβαλλοντικές παρεμβάσεις υποβαθμίζοντας και αλλοιώνοντας ανεπανόρθωτα το φυσικό τοπίο, αποθαρρύνοντας τους επισκέπτες και τους τουρίστες, αγνοώντας τους κατοίκους. Έτσι ο εναλλακτικός τουρισμός και η ήπια ανάπτυξη σε ορεινές περιοχές που ήδη έχει πραγματοποιηθεί, θα πάνε «περίπατο».

Οι Μελέτες Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων όχι μόνο δεν τα λαμβάνουν υπόψη αυτά, αλλά συνήθως δεν είναι έγκυρες παρουσιάζοντας ψευδή στοιχεία σχετικά με τις στάθμες του παρελθόντος, όπως η πιο πρόσφατη για τον Ερύμανθο, που αποσύρθηκε μετά από συντονισμένες παρεμβάσεις της τοπικής κοινωνίας αλλά και δικές μας.

Τα μεγάλα ερωτήματα λοιπόν είναι γιατί δεν υπάρχει χωροταξικό σχέδιο και γιατί να μην μπαίνουν όλες αυτές οι βιομηχανικές εγκαταστάσεις (αιολικά, φωτοβολταϊκά) σε βιομηχανικές περιοχές και τα υδροηλεκτρικά σε ήδη υπάρχοντα φράγματα, αντί να εγκαθίστανται στις φυσικές περιοχές που πρέπει να σεβόμαστε και να προσέχουμε; Επωφελούνται κατασκευαστικές εταιρείες με αντίτιμο τα μέσα με τα οποία ζει η κοινωνία στη γύρω περιοχή.

Στο παρελθόν σταματήσαμε τα έργα για τον Ερύμανθο. Αν και πλέον οι συνθήκες είναι πιο δύσκολες και το νομικό πλαίσιο που έχει θεσπίσει η πολιτεία είναι εναντίον των τοπικών κοινοτήτων θα κάνουμε το ίδιο και τώρα. Μαζί μας είναι και όλος ο κόσμος που έρχεται και ξανάρχεται εδώ για να χαρεί τη φύση και να περάσει όμορφα.

ΣΑΚΟΙ, ΔΙΣΑΚΙΑ ΚΑΙ ΤΡΟΥΒΑΔΕΣ

Γράφει η
ΝΙΚΗ ΓΟΝΤΙΚΑ - ΧΟΝΔΡΟΥ

Αγαπητοί χωριανοί και φίλοι, σας καλωσορίζω στη σημερινή έκθεση με θέμα: **Σάκοι, Δισάκια και Τρουβάδες** και σας ευχαριστώ για την τιμή που μου κάνατε να παρευρεθείτε.

Θα κάνουμε ένα ταξίδι δεκαετίες πίσω σε μια εποχή που όλα γίνονταν χειρωνακτικά, για να τη ζωντανέψουμε για λίγο, να τη φωτίσουμε, να ξυπνήσουμε μνήμες, να κάνουμε κάποιους να την αναπολήσουν και τέλος να τη γνωρίσουμε στους νέους. Μια εποχή που ασκεί μεγάλη γοητεία.

Διατηρώντας και προσωπικές ανεξίτηλες μνήμες θα αναδείξω μια εποχή που συνδέθηκε με την παραγωγική δραστηριότητα των κατοίκων κυρίως της υπαίθρου. Πρέπει να σας πω ότι η παρουσίαση αυτών των εκθεμάτων είναι καρπός έρευνας δύο χρόνων, που βασίστηκε κυρίως σε προφορικές μαρτυρίες ανθρώπων που έζησαν σ' αυτήν την εποχή κυρίως της Νότιας Πίνδου (περιοχής Μεσοχώρας Τρικάλων) και του Δήμου Γορτυνίας (Μαγούλιανα), αφού η βιβλιογραφία που υπάρχει είναι πενιχρή.

Η περιγραφή και παρουσίαση αυτών των υπέροχων υφαντών της καθημερινής χρήσης γίνεται για να σας δώσω μια ιδέα του μόχθου των κατοίκων των χωριών αλλά και για να σας μιλήσω ιδιαίτερα για την καλαισθησία και τα μεράκια των γυναικών, μανάδων και γιαγιάδων μας. Θα μεταφερθούμε νοερά σε αγρούς, βοσκοτόπια, μύλους, αλώνια, αμπέλια σε δύσκολους καιρούς. Τότε που δεν υπήρχαν κουτιά και σακούλες νάιλον.

Οι σάκοι, τα δισάκια και οι τρουβάδες ήταν η σακούλα, το τσατσούλι, που χρησιμοποιούσαν, παλιά στην Ελλάδα οι κάτοικοι των διάφορων περιοχών, βοηθούμενοι και από τα ζώα, τα ιπποειδή και χρησίμευαν

- για τη **Μεταφορά:** από το **χωράφι**, γεωργικών προϊόντων, μετά τη συγκομιδή τους φασόλια στάρια, κριθάρια, καλαμπόκια, γούσια απ' τα καλαμπόκια για τα ζώα, καρπούς από τα δένδρα, σύκα, απίδια, καρύδια, μήλα κ.λ.π,
- για το **μαντρί** όλα τα χρειαζούμενα, ψωμί, καφές τρόφιμα και ρούχα αλλά και προϊόντα από το μαντρί, κρέας, τυριά, τα μαλλιά από τον κούρο, κ,ά.
- για τον **μύλο** στάρια και καλαμπόκια και για τη **νεροτριβή** (δριστέλα) ρούχα για να πλυθούν για τα **μαντάνια,** τα υφαντά ρούχα για το **γίνωμα** και να ξαναφορτωθούν για να φθάσουν.
- Από τ' **αλώνια** (το **αλωνοτόπι**) το καρπό μετά το καθάρισμά του, που τον σακιάζανε και τον φέρνανε στο σπίτι, και τ' άχυρα για να τα φορτώσουν κι' αυτά και να τα μεταφέρουν στο κατώι του σπιτού ή στον αχυρώνα για ζωοτροφή,
- Από τ' **αμπέλια** τα σταφύλια.
- Από το **κυνήγι** το θήραμα.

Ταγάρια υφαντά χρησίμευαν και για σχολικές τσάντες για να βάζουν οι μαθητές τα τετράδια και βιβλία τους και τ' άλλα σχολικά είδη για να πάνε στο σχολείο. Όλοι οι παλιοί μαθητές από τα Μαγούλιανα θυμούνται τότε που φοιτούσαν στο γυμνάσιο της Βυτίνας πως κάθε 15 μέρες -και συχνά και κάθε εβδομάδα- φορτώνονταν τους τρουβάδες με όλα τα τρόφιμα που ετοίμαζαν οι μανάδες.

Στα πανηγύρια και γενικά στις γιορτές συναγωνίζονταν οι χωριανοί ποιός θα κρατάει τους ωραιότερους με τα πιο περίτεχνα κεντίδια τρουβάδες.

Σημαντικός ήταν ο ρόλος των **κυρατζήδων (αγωγιατών)** που αναλάμβαναν τις μεταφορές με τα χρειώδη μέσα στα σακιά, τα δισάκια και τους τρουβάδες φορτώνοντας τα ζώα τους, κατά τις μετακινήσεις των αγροτών.

Απαραίτητα ήταν και για τη **φύλαξη** και **αποθήκευση** διαφόρων προϊόντων. Τα πάντα έβαζαν μέσα στα σακιά, στα δισάκια και τους τρουβάδες την άνοιξη που ξεκινούσαν οι κτηνοτρόφοι για τα χειμαδιά τους, ή όπως αλλιώς τους έλεγαν χειμαδιότοπους, χαμηλόκαμπους, κατωχώρια, κατωμέρια για να περάσουν με τα ζώα τους τους κρύους μήνες του χειμώνα, ρουχισμό, οικοσκευή, καρπούς και διάφορα τρόφιμα.

Λίγα λόγια για τα **χειμαδιά**, όπως μου τα αφηγήθηκε ο πρώην κτηνοτρόφος Μαρίνης Μπουρνάς, που γεννήθηκε το 1930. Από τα Μαγούλιανα πήγαιναν οι κτηνοτρόφοι στα χειμαδιά γύρω στις 25 Νοεμβρίου και γύριζαν περίπου του Αγίου Κωνσταντίνου, το τελευταίο δεκαήμερο του Μαΐου, στη περιοχή Ολυμπίας. Πολλοί, οι περισσότεροι, πήγαιναν με τα πόδια περπατώντας πολλές ώρες την ημέρα βαριά φορτωμένοι. Χαλούσε ο κόσμος κατά τις μετακινήσεις αυτές. Τότε που στα Μαγούλιανα υπήρχαν 35.000 γιδοπρόβατα. Πήγαιναν αρκετοί κτηνοτρόφοι από τα Μαγούλιανα οι Μπουρναίοι, οι Κολοσακαίοι, οι Τζουαναίοι. Από το Καλονέρι και τα Σβόρνα, πήγαιναν στη Μάνη. Κάποιοι πήγαιναν στα χειμαδιά με άλογα, μουλάρια και γαϊδούρια που τα φόρτωναν με τα πράγματα, που χρειάζονταν μέσα σε σακιά, δισάκια και τρουβάδες. Κάνανε όμως και μπόγους με κουβέρτες για να χορέσουν τα χρειαζούμενα. Όλα τάριχναν στο σαμάρι των ζώων. Θυμάται τον Κώστα Μπουρνά με φορτωμένα 5-6 άλογα να ξεκινάει για τα χωριά της Ολυμπίας. Κι' άλλους, όπως από τους Μπουρναίους του Γιώργο και τον Πάνο. Δεν ξέρανε τότε τις νάιλον σακούλες.

Ο ίδιος ο Μαρίνης είχε άλογα κι' ένα γάιδαρο. Κάνανε τρεις μέρες να φτάσουν στου Φλόκα ή στο Κατάκολο που διαδοχικά έμεναν. Μαζί τους και με τα ζώα τους ήταν επίσης και οι Αλωνισταίοι, Βυτινιώτες, Λεβιδαίοι. Κάποιοι διανυκτέρευαν στο Ρεκούνι. Η γιαγιά του συζύγου μου Κώστα, η Σοφία Μπουρνά διανυκτέρευε με την οικογένειά της στην Αλβάνιτσα (Σταυροδρόμι). Στα χειμαδιά νοικιάζανε λιβάδια. Το βράδυ λουμώνανε σε πρόχειρα καταλύματα καλύβες από κλάδους δένδρων, ξιφάρες σε δύο στρώματα, πρόχειρα δηλαδή κονάκια με φούρκες και τέμπλες, το λεγόμενο τούρκικα «τσαρδάκι», για να προστατεύονται από τις βροχές και το κρύο. Συχνά το βράδυ άναβαν φωτιές για να ζεσταθούν αλλά και για συντροφιά.

Κάποιοι βρίσκανε και σπίτια και μένανε. Ο Μαρίνης μετακινείτο στα χειμαδιά μέχρι το1980. Σ' αυτό το κατέβασμα στα χειμαδιά έβλεπες χίλια χρώματα με τα υφαντά φορτωμένα στα ζώα, μαγευτικές εικόνες.

Εκτός από τη μεγάλη ταλαιπωρία, είχε όμως και ποίηση η διαδικασία αυτή.

Πώς ετοιμάζονταν αυτά τα τόσο χρήσιμα υφαντά όμως;

Προετοιμασία για την ύφανση.

Τα νήματα που χρησιμοποιούσαν οι γυναίκες για να τα υφάνουν στον αργαλειό ήταν κυρίως από μαλλί προβάτου ή γίδας. Συχνά ήταν δικά τους αλλά αγοράζανε κιόλας. Η διαδικασία της ύφανσης των υφαντών ήταν η ακόλουθη. Από τη στιγμή που έπαιρναν οι γυναίκες στα χέρια τους τα μαλλιά με τα οποία θα ύφαιναν, έπρεπε ν' ακολουθήσουν μια αρκετά πολύπλοκη και κοπιαστική διαδικασία και να χρησιμοποιήσουν διάφορα εργαλεία.

Περιληπτικά :

Ξεκινούσαν με το πλύσιμο των μαλλιών, που τα μετέφεραν στη βρύση μέσα σε μεγάλα σακιά. Ακολουθούσε το γράνισμο, δηλαδή το άνοιγμα των μαλλιών σε μικρές τούφες και το καθάρισμά τους από τα τυχόν ξένα σώματα.

Σειρά στη συνέχεια είχε το λανάρισμα για να γίνει το μαλλί πιο αφράτο έτοιμο για το γνέσιμο.

Το βάψιμο των μαλλιών που ακολουθούσε ήταν μια ολόκληρη επιστημονική διαδικασία με τη χρήση φυτικών βαφών, που απλόχερα έδινε αυτή την πρώτη ύλη η φύση και χάριζε λάμψη και ομορφιά στα χρώματα.

Άρχιζε στη συνέχεια από τις γυναίκες το γνέσιμο με τη ρόκα, που έφτιαχναν οι βοσκοί της περιοχής συχνά με περίτεχνα ψιλοδουλεμένα σχέδια, χρησιμοποιώντας ξύλα από τα δέντρα της περιοχής ή το τσικρίκι για να γίνει το μαλλί ψιλό νήμα και για το στημόνι και για το υφάδι.

Έπειτα γινόταν το ίδιασμα, μια πολύπλοκη διαδικασία κι' αυτή για να μπει το νήμα, το στημόνι στον αργαλειό.

Πολλές γυναίκες για να προλάβουν από τις πολλές δουλειές τα νήματα, συχνά τάγνεθαν και πάνω στο μουλάρι όταν πήγαιναν στα χωράφια ή τα μαντριά. Τα νήματα επειδή ήταν πολύ ψιλά τα δίπλωναν.

Το στημόνι είναι το νήμα που τεντώνεται κατά μήκος του αργαλειού και διαπλέκεται με το υφάδι κατά την ύφανση. Το υφάδι είναι το νήμα που υφαίνεται οριζόντια πάνω και κάτω από το στημόνι. Από μικρά κοριτσάκια ακόμη και 8 χρονών ύφαιναν. Οι γυναίκες διάλεγαν καλούς αργαλειούς για την ύφανση. Το βράδυ καταπονημένες από τις δουλειές της μέρας, συχνά από το χωράφι και το μαντρί, άναβαν φωτιά στο μαγκάλι ή σε αυτοσχέδιο σκεύος και κάθονταν στον αργαλειό. Τα εξαιρετικής τέχνης και καλαισθησίας υπέροχα αυτά υφαντά τα ύφαιναν ώρες ατέλειωτες, ασταμάτητα με ονείρατα και τραγούδια κυρίως τους θερινούς μήνες στους αργαλειούς (λάκκους), έξω στις αυλές κι' ανταγωνίζονταν ποια θα έχει τα ωραιότερα σχέδια. Με 4 μυτάρια ύφαιναν. Δεν τα χτυπούσαν όπως τ' άλλα ρούχα στα μαντάνια. Για τα σακιά, τα δισάκια και τα τροβάδια χρησιμοποιούσαν στην ύφανση στενά μυτάρια, στενό χτένι (Για τα σακιά ένωναν 2 φύλλα).

Δύσκολη δουλειά ο αργαλειός.
Το κέντημα είναι γλέντημα
κι' η ρόκα είναι σεργιάνι,
κι' αυτός ο δόλιος αργαλειός
είναι σκλαβιά μεγάλη.

Από τα άξια χέρια των γυναικών έβγαιναν ζηλευτά υφαντά, που εξυπηρετούσαν τις ανάγκες της καθημερινότητας αλλά και την ομόρφαιναν. Καμάρωναν αυτοί που τα κρατούσαν, ιδιαίτερα τους περίτεχνους τρουβάδες με τα πολύχρωμα σχέδια.

Μακρινοί απόηχοι μιας εποχής, που φτάνουν μέχρι και σήμερα.

Μετά τον αργαλειό τα σακιά, δισάκια και τους τρουβάδες τους έραβαν με μαλλί με τη **σακοβελόνα ή σακοράφα ή αρμενοβελόνα**, που ήταν μεγάλη, χοντρή βελόνα. Με την σακοβελόνα έραβαν γενικά και χοντρά υφάσματα και στρώματα.

Τελειώματα. Αναρίθμητα είναι και τα τελειώματα μονόχρωμα ή πολύχρωμα, που κοσμούν τον περίγυρο,(ραφές) μικροβελονιές, γαζιά, μπιμπίλες, κρόσια, φούντες, κ.λπ. τα λεγόμενα και **απειροτελειώματα.** Πολλές φορές κλείνανε περιμετρικά τα δισάκια και τους τρουβάδες με βελονιά φεστόνι σ' ευθεία γραμμή με τη βελόνα, με κάθετες βελονιές. Επίσης με κορδόνι πλακέ με το βελονάκι.

Προβαζός. Για το φόρτωμα και το κράτημα τα σακιά, τα δισάκια και οι τρουβάδες είχαν σχοινάκι (πλεγμένο στο χέρι σταυρωτά με 4 νήματα και από μαλλί προβάτου),από το ίδιο φίνο μαλλί, που ύφαιναν, το λέγανε και **γαϊτάνι** η **ραφάδι**.

Για τη κατασκευή αυτού του ωραίου και ανθεκτικού χειροποίητου κορδονιού δεν χρειαζόταν παρά μόνο λίγη φαντασία. Πλεκόταν μόνο με τα δάκτυλα των χεριών δίχως βελονάκι. Η όλη διαδικασία στηριζόταν στις θηλιές, που καθώς γλιστρά και σβήνει η μία, αναδύεται η άλλη και σχηματίζεται κόμπος. Αυτοί οι κόμποι αποτελούν το κορδόνι. Στον τρουβά ο προβαζός πλεκότανε και κοτσίδα που τη ράβανε περιμετρικά πάνω του. Ο Προβαζός ήταν γενικά διαφόρου μήκους γύρω στο μισό μέτρο αλλά και παραπάνω.

Προικιάρικα. Τα σακιά, τα δισάκια και τους τρουβάδες τα παίρνανε προίκα οι γυναίκες όταν παντρεύονταν, ήταν τα λεγόμενα προικιάρικα. Οι γυναίκες έπρεπε απαραιτήτως να έχουν στην προίκα τους σακιά, τρουβάδια και δισάκια. Πολλές μάλιστα είχανε γύρω στα 12 σακιά, πολλά τρουβάδια και αρκετά δισάκια. Σε πολλές περιοχές της χώρας μας τα τρουβάδια συνηθίζανε να τα κάνουν δώρο στους γάμους στους συγγενείς του γαμπρού ή της νύφης με πολύχρωμα συχνά σχέδια. Τα ύφαιναν χέρια δουλευτάρικα, καταπονημένα, γυναίκες εξαντλημένες από τις καθημερινές δουλειές, που έξεναν στον αργαλειό και δημιούργησαν χρηστικά υφαντά συχνά με εντυπωσιακά χρώματα και σχέδια , απαράμιλλης τέχνης και αισθητικής και δημιούργησαν έναν εντυπωσιακό λαογραφικό πλούτο.

Ας αρχίσουμε την περιγραφή των υφαντών.

ΣΑΚΟΣ

Στην ύφανση του σάκου οι γυναίκες χτυπάγανε πολλές φορές το ξυλόχτενο με τις πατήθρες και γίνονταν πυκνό το σακί. Ο Σάκος είχε διαστάσεις 0.88 εκ.Χ0,66 εκ. ο προβαζός 0,69 εκ.

Υφαίναν και πιο στενά σακιά γύρω στους 40 πόντους το κάθε φύλλο.Τα σχέδια τα κάνανε στο ίδιασμα (καρό η ριγέ).

Κάποια είχαν πάνω από ένα μέτρο μήκος,(χώραγε 100 οκάδες στάρι μέσα)

Λωρίδες-λωρίδες (ριγέ) το σχέδιο,10 πόντους φάρδος. Τα σακιά συχνά είχαν διάφορα χρώματα ζωνάρια-ζωνάρια.

Συνήθως ήταν σκούρα, μπλε – μαύρο, γκρι –μαύρο, με φυσικό μαλλί, από τα λάϊα πρόβατα καφέ μαύρο, ύφαιναν όμως και άσπρα με πράσινες και κόκκινες ρίγες, συχνά

ριγέ ασπρόμαυρο σχέδιο που είχε πλάτος 2,5 εκ. μαύρο και 3 εκ. άσπρο.

Τα σακιά γενικά ήταν βαριά, ζύγιζαν 2-3 κιλά και ξεπερνούσαν συχνά το ύψος του ανθρώπου.

Μετά το άλεσμα στο μύλο, γεμίζανε 1-2 σακιά με τα αλευρώματα. Συνήθως οι οικογένειες είχαν δύο σακιά για τον μύλο με το στάρι ή το καλαμπόκι, κι' όταν γύριζαν στο σπίτι, το άδειαζαν στο κασόνι· δεν έμεναν στο σακί.

Τα αλευρώματα δεν βγαίναν από τα σακιά, αφού η ύφανση ήταν πυκνή.

Συνήθιζαν οι χωριανοί όταν αγόραζαν καρπούζι ή πεπόνι να τα βάζουν σε σακιά με αλεύρι για να μην κτυπήσουν και ανοίξουν κατά τη μεταφορά.

Στο πάνω μέρος που ραβόταν το κορδόνι στο σακί με τη βελόνα, αφήνανε τρυπούλες, θηλειές και περνούσαν το γαϊτάνι (κορδόνι), από θηλειά σε θηλειά, για να διευκολύνεται το φόρτωμα.

Τα σακιά τά'ριχναν στο σαμάρι των ζώων, αλόγων, μουλαριών και γαϊδουριών στα δίπλα και τά'δεναν με τριχιές. Πολλές φορές τα μετέφεραν με πολύ κόπο και με το χέρι - ακόμη και οι γυναίκες- διανύοντας μεγάλες αποστάσεις.

Οι σάκοι, τα **χαράρια** είχαν μεγάλο ύψος ξεπερνούσε το ενάμισι μέτρο και έφθαναν συχνά τα δύο μέτρα. Η λέξη χαράρι είναι τουρκικής προέλευσης. Τα χαράρια σχετιζόταν με τη μεταφορά των δημητριακών τα γέμιζαν στάρι ή κριθάρι και τα παράχωναν μέσα στ' άχυρα να συντηρούνται καλύτερα. Άλλοι πίστευαν ότι έτσι δεν έπιανε ο καρπός μαμούνι κι άλλοι πίστευαν ότι ο καρπός ήταν πιο σίγουρος κανείς δεν σκεφτόταν να ψάξει μέσα στ' άχυρο ιδιαίτερα σε περιόδους επαναστάσεων που οι λεηλασίες ήταν συνηθισμένες.

Τα σακιά και τα δισάκια ήταν πιο χοντρά από τα τρουβάδια.

Τα σακιά ανάλογα με τη χρήση είχαν και διαφορετικό μέγεθος. Όταν χρησιμοποιούντο για αποθηκευτικό χώρο ήταν χωρητικότητάς γύρω στις 60 οκάδες και παραπάνω και για μεταφορές με τα ζώα περίπου 50 οκάδες.

Να θυμηθούμε και το **σάκο** ένα είδος μονοκόμματου φορέματος που άρχισαν να φορούν οι γυναίκες από τη δεκαετία του 1950 και εξακολουθούν να φοράνε και σήμερα και τον **αμνιακό σάκο,** που είναι ένας διαυγής, ανθεκτικός υμένας γεμάτος διαυγές υγρό μέσα στο οποίο κολυμπάει και αναπτύσσεται ανεμπόδιστα το έμβρυο. Η ρήξη του αμνιακού σάκου σηματοδοτεί την έναρξη τοκετού.

ΔΙΣΑΚΙ

Το **δισάκι** είναι διπλός σάκος ενωμένος με μια πλατιά λουρίδα που κρέμεται απ' τον ώμο ή από το σαμάρι ενός ζώου. Δηλαδή δύο μικροί σάκοι υφασμένοι στην αργαλειό ενωμένοι στο πάνω μέρος για τη μεταφορά τροφίμων και άλλων ατομικών ειδών.

«Το δισάκι του στον ώμο για το δρόμο», όπως λέει και το τραγούδι του Μάνου Χατζιδάκη σε στίχους Βαγγέλη Γκούφα.

Σε πολλές περιοχές της χώρας μας οι χωρικοί χρησιμοποιούσαν παλιά το δισάκι για το παζάρι. Αγόραζαν τρόφιμα, το γεμίζανε τοβαζαν στον ώμο και πήγαιναν στο λεωφορείο για τα χωριά ή και με τα πόδια αν ήταν το χωριό κοντά. Υφασμένα με διάφορα χρώματα κυρίως σκούρα αλλά και ζωηρά με πλουμιστά σχέδια συχνά γεωμετρικά ριγέ, καρό με τετράγωνα κουτάκια, με ρόμβους, γεμάτα ομορφιά και περισσή τέχνη. Χάρμα ιδέσθαι. Το δισάκι είχε σχοινί, προβαζό, που το μάζευαν, το έδεναν και τόβαζαν στον ώμο ή το φορτώνανε στ' άλογα στα μουλάρια ή στα γαϊδούρια για μακρινές διαδρομές ή και πιο κοντινές. Τα δισάκια τα φορτώνανε στο σαμάρι του ζώου μπροστά και πίσω βάζανε, τα σακιά.

Το δισάκι είχε ολόμαλλο στημόνι και υφάδι. Συχνά οι γυναίκες το ύφαιναν σε μια ολόκληρη μέρα αν καθόταν στον αργαλειό. Τα δισάκια, όπως και τα σακιά ήταν πιο χοντρά από τα τρουβάδια για να είναι πιο ανθεκτικά στο βάρος.

Τα **δισάκια** κατασκευάζονταν από στενόμακρο κομμάτι μάλλινο υφαντό (0,50Χ2,50) ή 0,52Χ0,51 (τετράγωνο) ριγέ, καρό και διάφορα γεωμετρικά σχέδια συχνά με όμορφα ζωηρά χρώματα. Το κομμάτι αυτό διπλωνόταν και από τις δύο στενές του πλευρές, ώστε να σχηματίσει δύο ενωμένους σάκους με τα στόμιά τους αντικρυστά και σε μία απόσταση τριάντα περίπου εκατοστών, κάποια έχουν απόσταση 0,52 εκ.

Τα δισάκια τα χρησιμοποιούσαν και για τους γάμους. Στο ένα μέρος έβαζαν το αρνί, **κανίσκι,** για τη νύφη και στο άλλο μέρος το ψωμί. Βάζανε μέσα και τη κουλούρα του γάμου και τα δώρα του γάμου..

Έβαζαν επίσης και τα μνημοσύματα (όπως μου είπε η **Ελένη Αθ. Παπαδημητρόπουλου**).

Το δισάκι το ύφαιναν όπως και το σακί μονοκόματο (μου είπε η **Σπυριδούλα Καλόσακα**).

ΤΡΟΥΒΑΣ

Τρουβάς, τροβάς ντορβάς, συνώνυμο **ταγάρι** ή **τράστο** ή **τράσιτο** (αρβανίτικη λέξη) από τη λέξη τάγιστρο. Ο τρουβάς είναι λέξη προελεύσεως τουρκικής. Η λέξη ταγάρι, που είναι διαδεδομένη σ' όλη την Ελλάδα είναι ελληνικής προέλευσης, από κάποιους υποστηρίζεται ότι είναι μεσαιωνική.

Είναι μικρός σάκος από χοντρό χειροποίητο μάλλινο ύφασμα ή και πανί, που

α) κρεμιέταιαπό τον ώμο και που το χρησιμο ποιούσαν και το χρησιμοποιούν κάποιοι και σήμερα γεωργοί και βοσκοί για να βάζουν το φαγητό και το κολατσιό τους, τα προσωπικά τους αντικείμενα ρούχα και τα εργαλεία τους και οι κυνηγοί το θήραμά τους

β)τοποθετείται μπροστά στο κεφάλι του οικόσιτου ζώου και περιέχει τη τροφή του είναι η γνωστή **ταΐστρα** ή κοινώς **ταϊστάρια.**

Οι **τρουβάδες** ήταν περίπου τετράγωνοι (0,56Χ0,57), αλλά και με μικρότερες διαστάσεις, 0,35Χ0,38. Τα τρουβάδια τα ύφαιναν λεπτά. Ητων συχνά στολισμένα με διακοσμητικές φούντες και ωραίους «προβαζούς» κατασκευασμένους από τα ίδια νήματα με ειδική τεχνική. Χρώματα είχαν διάφορα καφέ-μαύρο, θαλασσί κάμπος και μέσα κέντημα, ακόμη και πολύχρωμα με ρίγες, καρό κόκκινο μαύρο λευκό.

Είχαν μεγάλη ποικιλία στα διακοσμητικά θέματα, ανεξάντλητη, από γεωμετρικά σχήματα μέχρι φυτικά σχέδια, όπως κλάρες και μοτίβα με μπουκέτα από λουλούδια, με εντυπωσιακά χρώματα και σχέδια. Ο τρουβάς ήταν και παρδαλός άσπρος με μαύρα κουτάκια ή με ρίγες άσπρες μαύρες τέτοιους που φτιάχναν οι μάνες στις κόρες καθώς και άσπρο μαύρο με κόκκινες ρίγες(,όπως μου είπαν ο **Μιχάλης Λάμπρου και η Σπυριδούλα Μάστορα στη Μεσοχώρα**).

Τα ταγάρια τα χρησιμοποιούσαν γυναίκες και άνδρες.

« Ετοίμαζα το τροβά για να πάω στα πρόβατα κι' έβαζα μέσα νερό, τυρί φέτα, ντομάτα και τον κρέμαγα στ' άλογο, στις 10 το πρωί το ήθελα αυτό», μου είπε ο **Μιχάλης Λάμπρου**.

Για να προστατεύουν το περιεχόμενο του ταγαριού συχνά το κλείνανε με σούστες.

Σχολική σάκα

Για πολλές δεκαετίες μέχρι περίπου το 1960 χρησιμοποιείτο ο τρουβάς και ως **σάκα** για το σχολείο χρώματος ροζ ή και μπορντό με λουλουδάκια και συχνά κρόσια για τα κορίτσια και για τ' αγόρια χρώματος κυπαρισσί, θαλασσί ή μπλε σκούρο με σταυροδυάδικα και στη μέση κόκκινο σταυρό μεγαλύτερο με μακρύ προβαζό για να φοριέται χιαστί..

Ταγαράκι για το αντίδωρο

Ακόμη και σε πολύ μικρό ταγαράκι βάζανε το αντίδωρο από την εκκλησία. Είχαμε ταγάρια με πανέμορφα σχέδια και καμαρώναμε όταν τα κρατούσαμε, μου είπαν η **Μαρία Γεροβασίλη και η Αγγέλω Χονδρού** στη Μεσοχώρα.

Τουρισμός

Σε φημισμένες τουριστικές περιοχές υφαίνουν και σήμερα ταγάρια κι' άλλα είδη σε όμορφα σχέδια και χρωματισμούς.(Αράχωβα, Κρήτη, ειδικά στ' Ανώγεια). Αλλά και στην Αθήνα ιδιαίτερα στη περιοχή της Πλάκας βρίσκει κανείς ν' αγοράσει ταγάρια και σήμερα.

Να μη ξεχνάμε ότι ο γαλλικός οίκος DIOR στην τελευταία παρουσίαση της συλλογής του στο Καλλιμάρμαρο στην Αθήνα τον Ιούλιο του 2021, αποθέωσε την ελληνική χειροτεχνία.

ΕΠΙΛΟΓΟΣ

Να θυμηθούμε και τα ζώα που έκαναν μεγάλες διαδρομές, στα οποία χρωστάμε τη ζωή μας, μετέφεραν επί δεκαετίες πολλά βάρη με τρόφιμα, ρουχισμό, εργαλεία, οικοσκευή. Συχνά τα φορτιάρικα ζώα υποκαθιστούσαν οι άνθρωποι και το σαμάρι ο ώμος και -όχι σπάνια- των γυναικών. «Έβλεπα τον κοσμάκο φορτωμένο και με κούτσικα, εμείς είχαμε πάντα ζώα δεν κουραζόμαστε», μου είπε η **Αγγέλω Χονδρού**.

Το βάρος όμως των μεταφορών το κράτησαν στην πλάτη τους τα μουλάρια, που σ' όλη τους τη ζωή φανταστείτε, ότι φορτώθηκαν εκατοντάδες σάκους, δισάκια και τρουβάδες. Ολόκληρες οικογένειες έζησαν από τα μουλάρια αναλαμβάνοντας τις μεταφορές. Κατά τη διάρκεια των μεταφορών οι σταθμοί ήταν υποχρεωτικοί για να πάρουν μια ανάσα, να ξεκουραστούν τα φορτιάρικα ζώα, άλογα, μουλάρια και γαϊδούρια, που κουβαλούσαν όλα τα χρειαζούμενα για το χειμαδιό και γενικά τις μετακινήσεις.

Με το πέρασμα των χρόνων και την τεχνική εξέλιξη μετά το 1960, ήρθαν τα αυτοκίνητα με τις καρότσες και διευκόλυναν τις μεταφορές. Παράλληλα οι άνθρωποι αναζητώντας πιο πρακτικές λύσεις και λιγότερο χρονοβόρες και επίπονες τα υφαντά σακιά, δισάκια και τρουβάδια, που απαιτούσαν πολύ χρόνο και κόπο για να υφανθούν τα υποκατέστησαν με τους σάκους και τα τσουβάλια από λινάτσες, ύφασμα και νάιλον.

Σε πολλές περιοχές ακόμη και σήμερα εξακολουθούν να κρεμούν στους ώμους τους άντρες και γυναίκες τρουβάδες και δισάκια μεταφέροντας τρόφιμα, ψώνια και διάφορα γενικά αντικείμενα.

ΠΑΡΟΙΜΙΕΣ – ΕΚΦΡΑΣΕΙΣ

- Πόσα απίδια έχει ο σάκος.
- Βάζω στο ίδιο σακί.
- Γουρούνι στο σακί.
- Ούτε στο σακί ούτε στο τράσιτο σε βρίσκω.
- Θα την έπαιρνα μόνο με τρουβά στο κεφάλι.
- Τον έβαλα στον τρουβά (εξαπατώ κάποιον, κοροϊδεύω κάποιον με δόλο).
- Δεν βάζω το κεφάλι μου στον τρουβά (δεν διακινδυνεύω).
- Ταγάρι συνώνυμο απεριποίητης, αντισεξουαλικής γυναίκας. Έχει παρέες.. τη μια ταγάρω μετά την άλλη.
- Σιγά τον προβαζό.
- Ξέρει ο βλάχος τι έχει στο τράσιτο.
- Σ' έχω ταγάρι στην πλάτη μου.
- Του έκοψα τον προβαζό.
- Του έκοψα τον τρουβά.

Αγαπητοί χωριανοί και φίλοι η ξενάγηση στο παρελθόν τελείωσε

Ευχαριστώ για τις προφορικές μαρτυρίες τους από τα ΜΑΓΟΥΛΙΑΝΑ: τους **Ελένη Αθανασίου Παπαδημητρόπουλου, Σπυριδούλα Κολόσακα Νίκο Τζαβάρα και Μαρίνη Μπουρνά** και από τη ΜΕΣΟΧΩΡΑ τους **Αγγέλω Χονδρού, Σπυριδούλα Μάστορα, Μιχάλη Λάμπρου** και **Μαρία Γεροβασίλη.**

Ιδιαίτερες ευχαριστίες στον **Πρόεδρο του Πανελλήνιου Συλλόγου Μαγουλιανιτών Άγγελο Αλεξόπουλο,** για τη συμβολή του στην άρτια οργάνωση της έκθεσης.

Επίσης θερμές ευχαριστίες στον επισκέπτη του χωριού και γνωστό σκηνοθέτη **Δημήτρη Κουτσιαμπασάκο** (από τη Μεσοχώρα) για το σχεδιασμό της αφίσας της έκθεσης.

Τί θα δείτε στην έκθεση

Πλούσιο φωτογραφικό υλικό. Υφαντά που ευτυχώς σώθηκαν, δεν πετάχθηκαν στους σκουπιδοτενεκέδες και βρέθηκαν σε ιδιωτικές συλλογές.

Από τα εκθέματα, που το μεγαλύτερο μέρος ανήκει σήμερα στην προσωπική μου συλλογή, ανήκαν πριν σε πρόσωπα που δεν ζουν σήμερα, στην πεθερά μου Βασιλική Γόντικα-Κολιοπούλου, στη θεία μου Ευαγγελία Στεργίου – Χονδρού και στην εξαδέλφη μου Ελένη Χάιδου-Καραβίδα.

Για τις ανάγκες της έκθεσης διέθεσαν από τις συλλογές τους υλικό ο Πρόεδρος της Κοινότητας Μαγουλιάνων **Αθανάσιος Κανελλόπουλος,** η **Ευσταθία Αλεξοπούλου** και η **Ελένη Φούκα.** Τους ευχαριστώ.

Ο ΝΑΟΣ ΤΗΣ ΚΟΙΜΗΣΗΣ ΤΗΣ ΘΕΟΤΟΚΟΥ ΣΤΑ ΜΑΓΟΥΛΙΑΝΑ

Το Κοινό των Μαγουλιάνων, το κεντρικό χωριό και έδρα του Δήμου Μυλάοντος, με επικεφαλής τη Δημοτική Αρχή ανοικοδομεί τον ναό της Κοίμησης της Θεοτόκου στο κάτω μέρος του χωριού (υψομ. 1.205), αφού έχει κατεδαφίσει το έτος 1838 τον προϋπάρχοντα στην ίδια θέση παλαιό που έχει πυρποληθεί από τις επιδρομές του Ιμπραήμ και επισκευαστεί μετά το τέλος της Επανάστασης. Δεν έχει προμηθευτεί την απαραίτητη άδεια ανέγερσης από το Υπουργείο των Εκκλησιαστικών, έχει μόνο, κατά τους ισχυρισμούς του Δημάρχου, ενημερώσει τον Επίσκοπο Γορτύνης Ιγνάτιο. Ούτε όμως και κάποια Αρχή τούς έχει εμποδίσει να εκτελέσουν την οικοδόμηση. Η οικοδομή ολοκληρώνεται χωρίς εμπόδια στα τέλη μάλλον του 1840 ή, το πολύ, τις αρχές του 1841, όμως οι τοπικοί άρχοντες έρχονται αντιμέτωποι με τις Αρχές όταν ζητούν από την Ιερά Σύνοδο να εγκαινιαστεί από επίσκοπο ο ναός (ο Επίσκοπος Ιγνάτιος έχει εν τω μεταξύ αποβιώσει το 1839). Και, σύμφωνα με την εγκύκλιο αριθ. 9199 της 7ης Μαΐου 1835 απαγορεύεται να εγκαινιάσει ο επίσκοπος κάποιον ναό αν δεν του προσκομιστεί πρώτα η άδεια ανέγερσης. Κι από το χρονικό αυτό σημείο ξεκινά η αλληλογραφία του Δημάρχου Μυλάοντος με τον Έπαρχο Γόρτυνος και του Επάρχου με το Υπουργείο των Εκκλησιαστικών για να παραχωρηθεί εκ των υστέρων η άδεια.

Από τα έγγραφα του σχετικού φακέλου ας δούμε την πρώτη επιστολή του Δημάρχου προς τον Έπαρχο Γορτυνίας, η οποία μας δίνει τις βασικές πληροφορίες για την οικοδόμηση του ναού.

«Αριθ πρωτοκ. 2836
Εν Μαγουλιάνοις την 18 Ιουνίου 1841
Προς τον Β. Διοικητήν Γορτυνίας

Βλέποντες οι κάτοικοι Μαγουλιάνων καταστήσασα εις παντελή φθοράν την εκκλησία τιμωμένη επ' ονόματι της Κοιμήσεως της Θεοτόκου καθολικόν ούσαν πρότερον, δι' εκουσίου εισφοράς των ηθέλησαν κατά το 1838 ν' ανακαινίσουν ταύτην, πυρποληθείσαν μεν παρά των αράβων κατά το 1825 επιδιορθωθείσαν δε παρά των κατοίκων, επομένως δια να συνάζονται εν αυτή τελούντες καθ' ημέραν την ιεράν μυσταγωγίαν, και την οποίαν θέλοντες να οικοδομήσουν λαμπροτέραν κατεδαφίσαντες ταύτην ανήγειραν με ίδιά των ως είρηται εξοδα, δεν εζητήθη τότε η άδεια της Διοικητικής αρχής επί λόγω ότι δεν ανεγέρθη νέα τις εκκλησία, αλλά ανακαίνισις της έως τότε ευρισκομένης εν ενεργεία διηνεκεί έγινε, και ότι νομίσαντες ότι επειδή ο επίσκοπος έλαβε, εντελή γνώσιν του έργου τούτου ως αναφερθέντες προς αυτόν, να ειδοποιηθή και η Διοίκησις δια του επισκόπου, και ότι επομένως και αυτή η Διοίκησις επληροφορήθη από αναφοράν μεν προς την επί των Οικονομικών Β. Γραμματείαν αιτούντες παρ' αύτης του να προσφέρη δωρεάν τον της ξυλείας και ασβέστου φόρον, ήδη δε αιτούντες παρά της Ιεράς Συνόδου τον εγκαινιασμόν της μνησθείσης εκκλησίας, απαιτουμέθα παρ' αυτής του να της καθυποβάλλωμεν την άδειαν της ανεγέρσεως της Διοικητικής αρχής, και επειδή τοιαύτη δεν υπάρχει, παρακαλούμεν κύριε Διοικητά και τούτο λαβόντες αφορμήν από τας ..... των κατοίκων παρακλήσεις, ίνα ευαρεστηθέντες, εγκρίνεται την ανακαίνισιν της ρηθείσης εκκλησίας γεγονείας ούσης ένεστι λαμπράς δια της προσφοράς αδρών των κατοίκων εξόδων, πεπεισμένοι ότι η Διοίκησις δεν θέλει ανεχθή να απωλεσθούν τοιαύτα αδρά έξοδα, αφήνουσα εις διηνεκή παράπονα τοιούτον τον πολυπληθή λαόν αλλά θέλει αυαρεστηθή ίνα εγκρίνη την ανακαίνισιν ταύτην, στελλομεν επίτηδες τον επιφέροντα την παρούσαν μας και με τον οποίον περιμένομεν την απάντησίν της.

Ευπειθέστατος
ο Δήμαρχος Μυλάοντος
Τ.Σ. Αναγν. Παπαγιαννόπουλος»

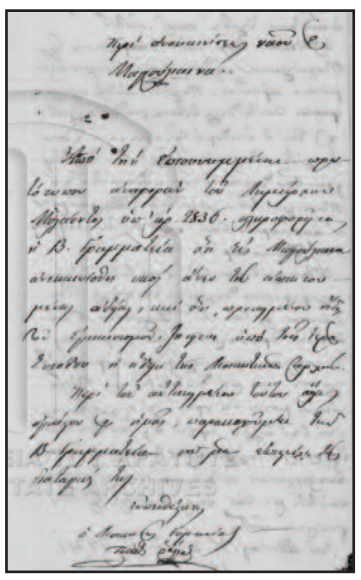

Ο Έπαρχος Γόρτυνος Πάνος Ράγκος λαμβάνοντας την αναφορά του Δημάρχου τη διαβιβάζει στις 22 Ιουνίου 1841 στο Υπουργείο των Εκκλησιαστικών και στις 27 Ιουνίου το Υπουργείο ανταπαντά ζητώντας να ενημερωθεί:

α) αν όντως στάλθηκε από τον Δήμαρχο Μυλάοντος αναφορά - ενημέρωση στον Επίσκοπο Ιγνάτιο και τί απάντηση αυτός έδωσε,

β) πόσοι ιεροί ναοί υπάρχουν στα Μαγούλιανα και πόσων πιστών τις λατρευτικές ανάγκες καλύπτουν, και

γ) αν κρίνεται απολύτως αναγκαίος για τον εκκλησιασμό των κατοίκων ο νεοανεγερθείς ναός.

Στη συνέχεια ο Έπαρχος ζητά από τον Δήμαρχο τις σχετικές εξηγήσεις και ο Δήμαρχος του στέλνει, στις 12 Ιουλίου, αντίγραφο της αναφοράς του προς τον Επίσκοπο Ιγνάτιο του έτους 1838, ενημερώνοντάς τον ταυτόχρονα πως στα Μαγούλιανα οι δύο ανοικοδομηθέντες κατά τη δεκαετία του 1830 ναοί, του Τιμίου Προδρόμου και του Αγίου Δημητρίου, καλύπτουν τις ανάγκες εξακοσίων και πεντακοσίων αντίστοιχα κατοίκων ενώ τα Μαγούλιανα κατοικούνται από 2.000 άτομα κι άρα ήταν απαραίτητη η ανακαίνιση του ναού της Παναγίας. Παραθέτουμε εδώ το αντίγραφο της αναφοράς προς τον Επίσκοπο Ιγνάτιο.

«Εν Μαγουλιάνοις την 3 Ιουλίου 1838
Προς τον άγιον Επίσκοπον Γορτύνης
Σπεύδομεν να σας πληροφορήσωμεν άγιε επίσκοπε ότι κατεδαφισθείσα η εκκλησία της κοινότητος Μαγουλιάνων καλουμένη της Κοιμήσεως της Θεοτόκου (ως τούτο νομίζομεν να το ηξεύρετε) αποφάσισαν άπαντες οι κάτοικοι να την ανακαινίσωσι με ιδίοις δαπάνοις.
ο Δήμαρχος Μυλάοντος
Αναγ. Παπαγιαννόπουλος
ότι ως αντίγραφον ακριβές
Εν Μαγουλιάνοις την 12 Ιουλίου 1841
Τ.Σ. ο Δήμαρχος
Αναγ. Παπαγιαννόπουλος»

Ο Έπαρχος, που έχει εν τω μεταξύ στις 2 Αυγούστου επισκεφθεί και ο ίδιος τα Μαγούλιανα, ανταπαντά (στις 5 Αυγούστου 1841) πληροφορώντας το Υπουργείο ότι: Στην Επισκοπή, που τώρα διοικείται από μια τριμελή προσωρινή επιτροπή ιερωμένων, δεν βρέθηκε (σύμφωνα με έγγραφό της που του στάλθηκε στις 13 Ιουλίου) στο πρωτόκολλο ούτε αναφορά του Δημάρχου Μυλάοντος ούτε απάντηση του Επισκόπου Ιγνατίου για το θέμα. Επίσης, στα Μαγούλιανα υπάρχουν δύο ναοί, του Τιμίου Προδρόμου και του Αγίου Δημητρίου, αρκετά ευρύχωροι που καλύπτουν τις ανάγκες των ενοριτών (σε αντίθεση με τον ισχυρισμό του Δημάρχου πως οι δύο υπάρχοντες ναοί δεν επαρκούν) κι ως εκ τούτου δεν ήταν αναγκαίο να ανεγερθεί ο εν λόγω ναός. Όμως αφού έχει ήδη οικοδομηθεί, και μάλιστα με αρκετή φιλοκαλία και αδρά έξοδα, ο ίδιος προτείνει να επιτρέψει το Υπουργείο να εγκαινιαστεί ο ναός.

Το Υπουργείο απευθύνεται και ζητά στις 11 Αυγούστου την γνωμοδότηση της Ιεράς Συνόδου, η οποία στις 23 Αυγούστου γνωστοποιεί στο Υπουργείο ότι θεωρεί σωστό να εγκαινιασθεί ο ναός και ότι διέταξε ήδη τον Μητροπολίτη Μαντινείας και Μεγαλοπόλεως να μεταβεί στα Μαγούλιανα προς τον σκοπό αυτό. Στη συνέχεια το Υπουργείο με επιστολή προς τον Έπαρχο Γορτυνίας στις 16 Σεπτεμβρίου 1841 ζητά να ψηφιστεί και διαβιβαστεί στο Υπουργείο πράξη του Δημοτικού Συμβουλίου Μυλάοντος που να εγγυάται περί της εξασφάλισης των προϋποθέσεων της ευπρέπειας και της κατάλληλης εσωτερικής διακόσμησης και φωταγωγίας του ναού. Η σχετική απόφαση λαμβάνεται από το Δημ. Συμβούλιο στις 5 Απριλίου του 1842 και μετά από πολύμηνη καθυστέρηση, λόγω διαφόρων τυπικών προβλημάτων, διαβιβάζεται από τον Έπαρχο προς το Υπουργείο των Εκκλησιαστικών στις 8 Νοεμβρίου 1842. Να σημειώσουμε εδώ πως το Υπουργείο γενικά έδειχνε ανοχή και παραχωρούσε εκ των υστέρων την άδεια αρκεί να τηρούνταν οι τυπικές προϋποθέσεις του θεσμικού πλαισίου.

Τί μπορούμε να συμπεράνουμε από το παράδειγμα της ανέγερσης του ναού των Μαγουλιάνων; Από το περιεχόμενο των εγγράφων προκύπτουν δύο ενδεχόμενα:

α) Οι τοπικοί άρχοντες όντως, όπως ισχυρίζονται, δεν γνωρίζουν καλά το νομικό πλαίσιο περί ανέγερσης ναών και θεωρούν πως ανοικοδόμηση ναού στο ίδιο σημείο δεν απαιτεί άδεια ανέγερσης.

β) Οι τοπικές αρχές, γνωρίζουν πως δεν υπάρχουν πολλές πιθανότητες να δώσουν θετική γνωμάτευση ο Έπαρχος και ο Επίσκοπος Γόρτυνος για ανέγερση και τρίτου ναού σε ένα χωριό που στα χαρτιά μεν έχει κάπου δύο χιλιάδες κατοίκους, αλλά στην πράξη η μετανάστευση που έχει ήδη ξεκινήσει έχει μειώσει τον πραγματικό αριθμό των κατοίκων, και άρα ούτε το Υπουργείο θα παραχωρήσει την άδεια. Έτσι, χωρίς, απ' ό,τι φαίνεται, να ενημερώσουν ούτε τον Επίσκοπο, κατεδαφίζουν την παλαιά εκκλησία και προχωρούν στην οικοδόμηση της νέας.

Το δεύτερο ενδεχόμενο είναι μάλλον και αυτό που ανταποκρίνεται στην πραγματικότητα. Το μόνο που δεν γνωρίζουμε είναι αν η ανέγερση είχε όντως πραγματοποιηθεί χωρίς να γνωρίζουν οι πολιτικές και εκκλησιαστικές Αρχές της Επαρχίας Γορτυνίας τίποτε, ή είχε μαθευτεί χωρίς όμως να γνωρίζουμε περισσότερες λεπτομέρειες για τυχόν αντιδράσεις. Το κτίσιμο ανέλαβε, σύμφωνα με προφορικές πληροφορίες, πρωτομάστορας από τη γνωστή οικογένεια μαστόρων Γαρδίκα από τα Λαγκάδια.

❑ *Το κείμενο δημοσιεύτηκε στην σελίδα του facebook: **«Περιοδικό Γαρζενίκος»**. Το πρωτότυπο κείμενο μάς έχει σταλεί κατά το παρελθόν από τον **Φώτη Παπαχατζή**, τον οποίο ευχαριστούμε ιδιαίτερα.*

Η ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΗ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑ ΤΩΝ ΜΑΓΟΥΛΙΑΝΩΝ ΤΟ 1699

«Χωρίον μαγούλιενα

Τη αυτή ημέρα ανεφάνη ο παπα Πολυχρόνης Καπηνερός ευημέριος της Κυρίας Θεοτόκου της Κοιμήσεως και του αγίου Δημητρίου ο οποίος μεθόρκου του φανερώνι όλα τα ποστατικά ένα προς ένα.

Το προαύλιον της εκκλησίας καθώς είναι έχει τρεις αγραπηδές και μία ήμερη, εις την οποίαν αυλήν θάπτονται οι χριστιανοί.

Έτερον χωράφι κείμενον εις του Κάβου τα σπίλαια σηνικιών γης ενός, αφιερομένον παλαιώθεν χωρίς γράμμα.

Έτερον κείμενον στου μποτζί σηνικίων γης 3, αφιερομένον παλαιώθεν.

Έτερον κείμενον εις τον άγιον Μάμα ..... σηνικιών ενός, παλαιώθεν.

Έτερον κείμενον εις την Πηλαλίστρα εις την στράτα σηνικίων γης ...., αφιερομένον παλαιώθεν.

Έτερον κείμενον εις τον άγιον Ιωάννη στο βρισούλ σηνικιών γης πέντε, παλαιώθεν.

Έτερον στου παπα το λάκομα σηνικιών γης δύο, και αυτό παλαιόθεν.

Έτερον αμπελότοπος ανάμεσα είς του χούρι σηνικιών γης 2, αφιερομένον παλαιώθεν.

Έτερον στο Πετροβούνι σηνικιών γης 6, παλαιώθεν.

Τα άνωθεν χωράφια είναι όλα εις τα σήνορα τα μαγούλιενα, όθεν και δια πίστεως υπογράφεται.

Πολυχρόνης ιερεύς βεβαιοί.»

Στα Μαγούλιανα αναφέρονται δύο ως οι κυριότερες εκκλησίες. Σε ένα μεταγενέστερο έγγραφο (του έτους 1841) αναφέρεται ότι η εκκλησία της Κοίμησης της Θεοτόκου, στο κάτω μέρος του χωριού, ήταν "το καθολικό", η κεντρική δηλαδή εκκλησία.

Πληθυσμός του έτους 1700, οικογένειες 46, άτομα 179 Τα στοιχεία προέρχονται από τα Βενετικά αρχεία, τα οποία δημοσίευσε ο Κωνστ. Ντόκος.

❑ *Το παραπάνω κείμενο δημοσιεύτηκε στην σελίδα του facebook: **«Περιοδικό Γαρζενίκος»** και αναδημοσιεύουμε αυτούσιο το κομμάτι που αφορά τα Μαγούλιανα. Πρόκειται για μια απογραφή-δήλωση ακίνητης περιουσίας που περιλαμβάνει τα χωριά Αρκουδόρεμα, Γαρζενίκο, Μαγούλιανα, Βυτίνα. Εκτός της περιουσίας, στη δημοσίευση αναφέρονται και πληθυσμιακά δεδομένα.*

✱ Από τα στοιχεία του πληθυσμού το έτος 1700 επί Βενετοκρατίας προκύπτει ότι πληθυσμός είναι όπως περιγράφεται παρακάτω. Εντύπωση προκαλεί το μέγεθος του χωριού Αρκουδόρεμα, καθώς σήμερα σώζονται μόνο ερείπια και το εκκλησάκι της Κοίμηση της Θεοτόκου.

Από τα δηλωθέντα στοιχεία διαπιστώνουμε ότι τα Μαγούλιανα είναι το μόνο χωρίο από τα τέσσερα στο οποίο η εκκλησία έχει στην κατοχή της αγροτική περιουσία.

Πληροφορούμαστε για τοπωνύμια, περισσότερα από τα οποία διατηρούνται ακόμη και σήμερα όπως Άγιος Μάμας, Πηλαλίστρα, Βρυσούλι, Άγιος Ιωάννης, Αμπελότοπος, αλλά και τα του Κάβου τα σπήλαια, Μπότζι. Ακόμα για την ύπαρξη κοιμητηρίου στο προαύλιο της εκκλησίας με τρείς άγριες αχλαδιές και μιας ήμερης. Για τον Ι.Ν Τιμίου Προδρόμου δεν υπάρχει αναφορά και έτσι εκτιμάται ως μεταγενέστερος.

- Αρκουδόρεμα: οικογένειες 104, άτομα 525
- Γαρζενίκο (Ελάτη): οικογένειες 18, άτομα 82
- Μαγούλιανα: οικογένειες 46, άτομα 179
- Βυτίνα: οικογένειες 113, άτομα 385